

Napoleons Moder.

af Clara Tschudi.

Den norske Forfatterinde, *Clara Tschudi*, der ved sine historiske Skildringer af Marie Antoinette, Kejserinde Augusta og Kejserinde Eugenie har gjort sig saa vel bekendt i Literaturen, har nu atter føjet et nyt Værk til disse, betitlet „Napoleons Moder“.

Det er en fordringsfuld og vægtig Titel paa en Bog, men den er indfriet baade med Omsigt og Talent.

Forfatterinden har i høj Grad forstaaet at lægge sit Stof tilrette, saa hun uden at brede sig dog kommer til Bunds i Situationen og faar alting med. Og da hun har holdt sig strengt paa historisk Grund, har det ikke krævet saa lidt Kunst at fri sig for Romantikkens Indblanding, især da Stoffet fra først til sidst er voxet op af Romantikkens glødende Jordbund, hvor Virkeligheden ofte staar Fare for at komme Fantasien for nær.

Naturligvis er det Sønnen Napoleon, som danner den betydningsfulde Baggrund for Lætitzia Bouonapartes Billede, thi det er jo egentlig hans Liv og Lævnets, som giver Koloriten til hendes. Men som Grundstof betragtet er det alligevel Moderens herlige fuldblods Naturel, som har afsat sit Præg i ham.

Det er ofte nok paavist, at store Mænd i Reglen have havt begavede Mødre. Ja der er endog fremsat den Hypothese, at jo mindre udviklet Moderkvindens Evner har været, desto rigere er Naturstoffet gaaet over til Barnet. Og heri er egentlig ikke noget fornuftsstridigt. Det Fænomenales Forekomst i denne Verden har ganske vist havt sin skjulte Vækst fra Individ til Individ.

For Napoleons Vedkommende kunde denne Paastand endog kaldes et Bevis. Den korsikanske Kvinde modtog i hine Tider ingen som helst Belærelse. Og uagtet Napoleons Moder var født i gode Kaar og havde sin Slægt i fremragende Familjer, var hun dog, som god Katolik, henvist til Kirken i sin Kundskaablære, og forøvrigt i alt andet til Naturen.

Men den havde sørget vidunderligt for hende! Hun var skøn som faa. Hun havde uagtet sit hede Blod en fin kvindelig Takt og en alvorsfuld Betænkksomhed. Hun havde en glødende Frihedstrang, og hun var personlig med i Frihedskampene, som den Gang udkæmpedes paa Korsika — og det uagtet hun allerede da baade var Hustru og Moder. Men hun var meget ung gift og vel ikke mere end seksten Aar,